REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Podpisnik:Ksenija Klampfer
Izdajatelj certifikata:sigov-ca
Serijska št. certifikata:ac 98 1d cd
Datum poteka certifikata:13.10.2020
Datum in čas podpisa:15:05, 28.09.2018
Referenčna številka:0070-12/2018/11

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00
F: 01 369 78 32
E:gp.mddsz@gov.si www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-12/2018/11
Ljubljana, 28. 9. 2018
EVA 2018-2611-0079
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih – skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne … sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.

Stojan Tramte

GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za zdravje
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za infrastrukturo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo obravnavo in sprejem predloga zakona po skrajšanem postopku v skladu s prvim

odstavkom 142. člena Poslovnika Državnega zbora, saj gre za manj zahtevno spremembo zakona, s katero se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Špela Isop, namestnica generalne direktorice - mag. Valentina Vehovar, vodja Sektorja za pravice iz javnih sredstev - Marjetka Kovšca, sekretarka		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjak niso sodelovali.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
- mag. Ksenija Klampfer, ministrica - Breda Božnik, državna sekretarka - Špela Isop, namestnica generalne direktorice - mag. Valentina Vehovar, vodja Sektorja za pravice iz javnih sredstev - Marjetka Kovšca, sekretarka - Marko Bučar, podsekretar		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Gradivo predloga Zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih se nanaša na področje denarnih socialnih pomoči in varstvenega dodatka. S predlagano spremembo zakona se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) odhodkov državnega proračuna	0	+ 39,2 mio.	+ 39,2 mio.	+ 39,2 mio.
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

Predlog zakona v letošnjem letu nima finančnih posledic, saj se predlaga, da se začnejo določbe zakona uporabljati od 1. 1. 2019 dalje, ima pa jih v naslednjem letu.

Predlog zakona v letu 2019 prinaša negativne finančne posledice za proračun občin in za državni proračun. Tako bo treba v letu 2019 zagotoviti dodatna sredstva iz državnega proračuna in iz proračuna občin.

a) finančne posledice za državni proračun

Finančne posledice na proračunski postavki 3562 – Transferi socialno ogroženim bodo v letu 2019

višje za okoli 39,2 mio. evrov.

Za leto 2019 se predlaga, da se začnejo določbe zakona uporabljati od 1. januarja 2019 dalje. Ocenjuje se, da bodo finančne posledice na proračunski postavki 3562 – Transferi socialno ogroženim zaradi novega osnovnega zneska minimalnega dohodka v letu 2019 višje za okoli 39,2 mio. evra.

Če bi v letu 2019 veljal osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra ocenjujemo, da bi skupna poraba sredstev za denarne pomoči, izredne denarne pomoči in varstveni dodatek znašala 249.674.837 evra. Ocena je bila narejena na podlagi izračuna porabe sredstev, če bi v letu 2018 še vedno veljal osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 297,53 evra in dviga osnovnega zneska minimalnega dohodka na 331,26 evra na podlagi simulacije, katere ocena je 18 mio. evrov dodatne porabe na letni ravni. Poraba na podlagi osnovnega zneska minimalnega dohodka 297,53 evra je bila za leto 2018 ocenjena v isti višini kot v letu 2017.

Z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra ocenjujemo, da bo poraba sredstev za denarne pomoči, izredno denarno pomoč in varstveni dodatek v letu 2019 znašala skupaj 288.897.510 evra, kar je za 39.222.673 evra več, kot če bi veljal osnovni znesek minimalnega dohodka 331,26 evra. Skupna ocena porabe za leto 2019 je bila narejena na podlagi seštevka prejemnikov za denarno socialno pomoč, varstveni dodatek in izredno denarno socialno pomoč za mesec avgust 2018, ki so s 1. 8.18 upravičeni do pravice po osnovnem znesku minimalnega dohodka 392,75 evra in prejemnikov, ki s 1. 8 . 18 še vedno prejemajo pravico po osnovnem znesku minimalnega dohodka 297,53 evra. Pri oceni porabe sredstev v letu 2019 smo torej upoštevali, da bodo poleg že obstoječih prejemnikov, ki prejemajo pravico po osnovnem znesku minimalnega dohodka 392,75 evra, s 1.1.2019 pridobili višjo pravico tudi prejemniki, ki v letu 2018 prejemajo še po osnovnem znesku minimalnega dohodka 297,53 evra. Za izračun porabe sredstev na prejemnika je bil upoštevan povprečni prejemek posamezne pravice za mesec avgust 2018.

Poraba do 31. 8. 2018 za transferje za socialno ogrožene znaša 166.057.721,54 evra, do konca leta predvidevamo še porabo v višini 102.531.702,97 evrov, kar skupaj znaša 268.589.424,51 evra. Zaradi okoli 19.055 upravičencev (12.636 na pravici do denarne socialne pomoči in 6.419 na pravici do varstvenega dodatka), ki niso oddali vloge za preračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 385,05 evra in novih ekvivalenčnih lestvic do 31. 7. 2018 ocenjujemo, da bo poraba nižja od predvidenih 284 mio. evrov. Trenutni primanjkljaj za vse transferje za socialno ogrožene pa v letu 2018 znaša še 7.791.306,67 evrov.

Ta sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

<u>b) finančne posledice za občinski proračun</u>

Osnovni znesek minimalnega dohodka se poleg navedenih pravic v predlogu zakona upošteva tudi pri upravičenosti do subvencije najemnine in pri določitvi višine subvencije najemnine po določbi 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ in 75/17), zato se zaradi predloga ohranitve osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra ocenjuje, da bo krog upravičencev do subvencije najemnine večji, saj se dohodkovni cenzus za upravičenost do subvencije poviša tako pri neprofitnih kot pri tržnih najemninah.

Število oseb, ki so trenutno upravičene do subvencije najemnine, je okoli 11.100. Predlog zakona bi prinesel povečanje števila oseb, ki bi imele višjo subvencijo najemnine, za okoli 260. Povprečno povečanje subvencij bi znašalo 6,81 evra na upravičenca. Pri tem je minimalno ocenjeno povečanje 0 evrov in najvišje 340 evrov (pri upravičencu, ki pri osnovnem znesku minimalnega dohodka 331,26 evra ne bi bil upravičen do subvencije). Glede na navedeno se ocenjuje, da bodo finančne posledice za občinske proračune znašale okrog 77.000 evrov mesečno oz. okoli 924.000 evrov letno.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	DA
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Predlog zakona ni bil predhodno objavljen na spletni strani ministrstva, ker zaradi nujnosti obravnave predloga zakona sodelovanja z javnostjo ni bilo mogoče izvesti. Prav tako gre za manj zahtevno spremembo zakona, s katero se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.	
Pri pripravi predloga zakona javnost ni sodelovala, ker zaradi nujnosti obravnave predloga zakona sodelovanja z javnostjo ni bilo mogoče izvesti. Prav tako gre za manj zahtevno spremembo zakona, s katero se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
mag. Ksenija Klampfer **MINISTRICA**	

Priloga:
- **predlog sklepa**
- **predlog zakona**

PRILOGA

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ……. sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.

Stojan Tramte

GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za zdravje
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za infrastrukturo

PREDLOG
(2018-2611-0079)

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Sedanja ureditev sistema socialnovarstvenih prejemkov, tj. denarne socialne pomoči (v nadaljnjem besedilu: DP) in varstvenega dodatka (v nadaljnjem besedilu: VD), je določena z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih (v nadaljnjem besedilu: ZSVarPre), objavljenim v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16 ter 31/18), in z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: ZUPJS), objavljenem v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US,88/16, 61/17 – ZUPŠ in 75/17.

Denarna socialna pomoč

ZSVarPre določa, da je do DP upravičen posameznik, ki si sam materialne varnosti začasno po merilih tega zakona ne more zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati. Okoliščine, na katere bi posameznik lahko vplival, veljavni zakon določa primeroma. Namen DP je zagotavljanje sredstev za preživetje v višini, kot jo določa veljavni zakon. DP je namenjena samski osebi oziroma družini kot celoti. Veljavni zakon zato ureja tudi vprašanje, kako obravnavati posameznega družinskega člana, ki je brez sredstev za preživljanje po svoji krivdi (do DP ni upravičen), ter iz katerih virov si mora upravičenec poskušati zagotoviti sredstva za preživetje, preden lahko prejme denarno socialno pomoč (z delom, pravicami iz dela ali zavarovanja, z dohodki iz premoženja in drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, ali na drug način).

Višina DP, ki naj bi preprečevala absolutno revščino in zagotavljala sredstva za zadovoljevanje minimalnih potreb, ki omogočajo preživetje, se določi tako, da se od višine, ki zadošča za preživetje – od minimalnega dohodka samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine (t.i. cenzus) – odšteje dohodek samske osebe oziroma družine, ugotovljen na način, ki ga določa zakon (lastni dohodek).

Minimalni dohodek samske osebe oziroma seštevek minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine se po veljavnem zakonu določi v skladu z ekvivalenčno lestvico in glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 31/18; v nadaljevanju: ZSVarPre-F), ki se je začel uporabljati s 1. 6. 2018, je bil določen nov osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra. S prehodno določbo ZSVarPre-F je bilo določeno, da se osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra uporablja od 1. januarja 2019, do takrat pa se osnovni znesek minimalnega dohodka določi v višini 385,05 evra. Osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 385,05 evra se je z julijem 2018 po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uskladil z rastjo cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–junij 2018 in tako trenutno znaša 392,75 evra[1].

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v veljavnem zakonu (v nadaljevanju: **ekvivalenčna lestvica za DP**), znaša DP glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 392,75 evra (v nadaljnjem besedilu: OZMD) trenutno:

[1] Glej Odredbo o usklajeni višini minimalnega dohodka od julija 2018 (Uradni list RS, št. 52/18).

1. prva odrasla oseba: 1 OZMD oziroma 392,75 evra,
2. prva odrasla oseba oziroma samska oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,26 OZMD oziroma 494,87 evra (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,26),
3. prva odrasla oseba oziroma samska oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,51 OZMD oziroma 593,05 evra (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,51),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 OZMD oziroma 274,93 evra,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,76 OZMD oziroma 298,49 evra,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,57 OZMD oziroma 223,87 evra,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,83 OZMD oziroma 325,98 evra (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,26),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,7 OZMD oziroma 274,93 evra (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,13),
9. otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,59 OZMD oziroma 231,72 evra,
10. povečanje za vsakega otroka v enostarševski družini, kadar je drugi od staršev umrl in otrok po njem ne dobiva prejemkov ali je drugi od staršev neznan ali kadar otrok po drugem od staršev prejemkov za preživljanje dejansko ne prejema: 0,18 OZMD oziroma 70,70 evra.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do OZMD določi v polovični višini merila za otroka iz prejšnjega odstavka.

Varstveni dodatek

Do VD so po ZSVarPre upravičene osebe, ki so trajno nezaposljive ali trajno nezmožne za delo ali so nezaposlene in starejše od 63 let za ženske oziroma od 65 let za moške in so upravičene do DP oziroma bi do nje lahko bile upravičene ali katerih lastni dohodek oziroma lastni dohodek družine, ugotovljen na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, presega višino njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine, ugotovljenega na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, ne presega pa višine njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine za VD, ter izpolnjujejo druge pogoje po tem zakonu. Do VD niso upravičene osebe, ki so v celodnevnem institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu.

V postopku ugotavljanja upravičenosti do VD se kot oseba, ki je trajno nezmožna za delo, šteje oseba, ki:
- ima status invalida I. kategorije
- je invalidsko upokojena
- ima status invalida po zakonu, ki ureja varstvo duševno in telesno prizadetih oseb ali
- ima mnenje invalidskih komisij Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije o trajni nezmožnosti za delo.

V postopku ugotavljanja upravičenosti do VD se kot trajno nezaposljiva oseba šteje oseba, ki razpolaga z odločbo o nezaposljivosti Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov oziroma drugega ustreznega organa po predpisih, ki urejajo status invalidov.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v veljavnem zakonu (v nadaljevanju: **ekvivalenčna lestvica za VD**), se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD v razmerju do OZMD iz 8. člena ZSVarPre določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, pri čemer se osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša

[2] Glej Odredbo o usklajeni višini minimalnega dohodka od julija 2018 (Uradni list RS, št. 52/18).

od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, ta višina minimalnega dohodka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena veljavnega zakona, ki zaradi uskladitve trenutno znaša 392,75 evra[2], poveča za:
1. 0,47 OZMD (263,14 evra) za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,25 OZMD (98,18 evra) za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,55 OZMD (516,01 evra) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi.

Če se pri določitvi minimalnega dohodka upoštevajo tudi otroci, se seštevek minimalnih dohodkov za varstveni dodatek, ki pripadajo posameznim družinskim članom družine, poveča za 0,11 OZMD oziroma 43,20 evra.

Cenzus za VD tako trenutno znaša:
1. 1,47 OZMD oziroma 577,34 evra za samsko osebo;
2. 1,31 OZMD oziroma 514,50 evra za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 1,82 OZMD oziroma 714,81 evra za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,29 OZMD oziroma 899,40 evra za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Avgusta 2018 je bilo vseh upravičencev do DP okoli 83.700, prejemnikov pa okoli 53.800.

Avgusta 2018 je bilo vseh upravičencev do VD 19.600, prejemnikov VD pa slabih 18.400.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Kot že navedeno zgoraj je ZSVarPre-F določil, da se OZMD s 1. 1. 2019 določi v višini 331,26 evra, od 1. 6. 2018 do 31. 12. 2018 pa je določen v višini 385,05 evra. OZMD na podlagi uskladitve trenutno znaša 392,75 evra.

Predlagatelj zakona ugotavlja, da bi bili z uporabo OZMD v višini 331,26 evra upravičenci do DP oziroma VD s 1. 1. 2019 na slabšem, zato s predlogom 1. člena predlaga, da se določi nov OZMD oziroma ohrani trenutno veljavni OZMD v višini 392,75 evra.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S predlaganimi spremembami se želi upravičencem do DP oziroma VD mejo socialne varnosti ohraniti na enakem nivoju kot trenutno.

2.2 Načela

Pri pripravi zakona smo upoštevali **načelo socialne države,** kar pomeni, da se posameznikom, družinam in nekaterim skupinam zagotavlja določena stopnjo materialne in socialne varnosti. Načelo je v predlog zakona vpeljano s spremembami zakonskih določb.

Načelo varovanja človekovega dostojanstva: Načelo je v predlog zakona vpeljano z novo višino osnovnega zneska minimalnega dohodka in z ohranitvijo dveh ravni sredstev za preživetje, s čimer imajo upravičenci do socialno varstvenih prejemkov pogoje za življenje v dostojanstvu oziroma imajo zagotovljene minimalne pogoje za obstoj.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlogi rešitev so predstavljeni pod točko 1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona.

b) Način reševanja:

Načini reševanja so predstavljeni pod točko 1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je skladen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije niti s pravnim redom Evropske unije.

Uskladitev s predpisi, ki jih je treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati, ni potrebna.

č) Usklajenost predloga zakona:

Pri pripravi predloga zakona javnost ni sodelovala, ker gre za manj zahtevno spremembo zakona, s katero se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona v letošnjem letu nima finančnih posledic, saj se predlaga, da se začnejo določbe zakona uporabljati od 1. 1. 2019 dalje, ima pa jih v naslednjem letu.

Predlog zakona v letu 2019 prinaša negativne finančne posledice za proračun občin in za državni proračun. Tako bo treba v letu 2019 zagotoviti dodatna sredstva iz državnega proračuna in iz proračuna občin.

a) finančne posledice za državni proračun

Finančne posledice na proračunski postavki 3562 – Transferi socialno ogroženim bodo v letu 2019 višje za okoli 39,2 mio. evrov.

Za leto 2019 se predlaga, da se začnejo določbe zakona uporabljati od 1. januarja 2019 dalje. Ocenjuje se, da bodo finančne posledice na proračunski postavki 3562 – Transferi socialno ogroženim zaradi novega osnovnega zneska minimalnega dohodka v letu 2019 višje za okoli 39,2 mio. evra.

Če bi v letu 2019 veljal osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra ocenjujemo, da bi skupna poraba sredstev za denarne pomoči, izredne denarne pomoči in varstveni dodatek znašala 249.674.837 evra. Ocena je bila narejena na podlagi izračuna porabe sredstev, če bi v letu 2018 še vedno veljal osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 297,53 evra in dviga osnovnega zneska minimalnega dohodka na 331,26 evra na podlagi simulacije, katere ocena je 18 mio. evrov dodatne porabe na letni ravni. Poraba na podlagi osnovnega zneska minimalnega dohodka 297,53 evra je bila za leto 2018 ocenjena v isti višini kot v letu 2017.

Z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra ocenjujemo, da bo poraba sredstev za denarne pomoči, izredno denarno pomoč in varstveni dodatek v letu 2019 znašala skupaj 288.897.510 evra, kar je za 39.222.673 evra več, kot če bi veljal osnovni znesek minimalnega dohodka 331,26 evra. Skupna ocena porabe za leto 2019 je bila narejena na podlagi seštevka prejemnikov za denarno socialno pomoč, varstveni dodatek in izredno denarno socialno pomoč za mesec avgust 2018, ki so s 1. 8.18 upravičeni do pravice po osnovnem znesku minimalnega dohodka 392,75 evra in prejemnikov, ki s 1. 8 . 18 še vedno prejemajo pravico po osnovnem znesku minimalnega dohodka 297,53 evra. Pri oceni porabe sredstev v letu 2019 smo torej upoštevali, da bodo poleg že obstoječih prejemnikov, ki prejemajo pravico po osnovnem znesku minimalnega dohodka 392,75 evra, s 1.1.2019 pridobili višjo pravico tudi prejemniki, ki v letu 2018 prejemajo še po osnovnem znesku minimalnega dohodka 297,53 evra. Za izračun porabe sredstev na prejemnika je bil upoštevan povprečni prejemek posamezne pravice za mesec avgust 2018.

Poraba do 31. 8. 2018 za transferje za socialno ogrožene znaša 166.057.721,54 evra, do konca leta predvidevamo še porabo v višini 102.531.702,97 evrov, kar skupaj znaša 268.589.424,51 evra. Zaradi okoli 19.055 upravičencev (12.636 na pravici do denarne socialne pomoči in 6.419 na pravici do varstvenega dodatka), ki niso oddali vloge za preračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 385,05 evra in novih ekvivalenčnih lestvic do 31. 7. 2018 ocenjujemo, da bo poraba nižja od predvidenih 284 mio. evrov. Trenutni primanjkljaj za vse transferje za socialno ogrožene pa v letu 2018 znaša še 7.791.306,67 evrov.

Ta sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

b) finančne posledice za občinski proračun

Osnovni znesek minimalnega dohodka se poleg navedenih pravic v predlogu zakona upošteva tudi pri upravičenosti do subvencije najemnine in pri določitvi višine subvencije najemnine po določbi 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, zato se zaradi predloga ohranitve osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra ocenjuje, da bo krog upravičencev do subvencije najemnine večji, saj se dohodkovni cenzus za upravičenost do subvencije poviša tako pri neprofitnih kot pri tržnih najemninah.

Število oseb, ki so trenutno upravičene do subvencije najemnine, je okoli 11.100. Predlog zakona bi prinesel povečanje števila oseb, ki bi imele višjo subvencijo najemnine, za okoli 260. Povprečno povečanje subvencij bi znašalo 6,81 evra na upravičenca. Pri tem je minimalno ocenjeno povečanje 0 evrov in najvišje 340 evrov (pri upravičencu, ki pri osnovnem znesku minimalnega dohodka 331,26 evra ne bi bil upravičen do subvencije). Glede na navedeno se ocenjuje, da bodo finančne posledice za občinske proračune znašale okrog 77.000 evrov mesečno oz. okoli 924.000 evrov letno.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Glede na finančna sredstva v proračunu za leto 2018/2019 je treba zagotoviti v letu 2019 dodatnih 39,2 mio. evrov na letni ravni. Ta sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.1.1 DENARNA SOCIALNA POMOČ

Izhodiščna vrednost zneska minimalnega dohodka

Načini določanja izhodiščne vrednosti zagotovljenega minimalnega dohodka se od države do države močno razlikujejo. Glede na določenost ali pa okvirnost zneskov zagotovljenega minimalnega dohodka lahko države EU razvrstimo v tri skupine:

– države, kjer so zneski minimalnega dohodka enotno določeni glede na ugotovljene dohodke oziroma status upravičenca in konkretni socialno-ekonomski položaj prosilca nima nanje nobenega vpliva (Danska, Francija, Velika Britanija);

– države, kjer so določeni le okvirni zneski in imajo socialnovarstveni delavci pravico oceniti konkretne potrebe prosilca (Avstrija);

– države, kjer so ob zneskih minimalnega dohodka določeni tudi posebni dodatki, ki jih odobrijo pristojni organi na podlagi diskrecijske pravice (Danska, Irska, Ciper).

AVSTRIJA - zagotovljeni minimalni dohodek (bedarfsorientierte mindestsicherung - BMS)

Gre za prejemke, ki osebam zagotavljajo sredstva za preživetje in bivanje ter omogočajo zaščito v primeru bolezni, nosečnosti in rojstva otrok. Pavšalni znesek (minimalni standard) je oblikovan tako, da zadošča potrebam po hrani, obleki, osebni higieni, gospodinjski opremi, ogrevanju, elektriki kot tudi osebnim potrebam. Namen BMS

je omogočiti dostojno življenje osebam in članom njihovih družin. Obstaja minimalno določen znesek[3], katerega pa lahko zvezne dežele zvišajo oziroma nudijo tudi dodatne prejemke.

Namen BMS je omogočiti dostojno življenje osebam in članom njihovih družin, ki ne zmorejo pokriti dnevnih izdatkov z lastnimi prihodki in drugimi sredstvi in aktivirati posameznike, zmožne za delo k hitrejšemu vstopu ali vrnitvi na trg dela.

Minimalno določena višina DP je v letu 2016 znašala:

- za samsko osebo ali starše samohranilce: 837,76 evra,

- za pare (na osebo): 1.256,64 evra (628,32 evra[4]),

- za vsako nadaljnjo odraslo osebo v gospodinjstvu: 418,88 evra[5],

- za osebe, ki si delijo prebivališče z drugimi: 628,32 evra,

- za prvega do tretjega mladoletnega otroka (na otroka): 150,80 evra[6],

- za četrtega in vse nadaljnje mladoletne otroke (na otroka): 125,67 evra[7].

Stanovanjski stroški predstavljajo 25 % minimalnega denarnega dohodka. Če ti presegajo 25 % delež, je posameznik lahko upravičen do dodatnih pravic v povezavi s kritjem stanovanjskih stroškov oziroma stroškov najemnine (pravice iz tega naslova zagotavljajo zvezne dežele).

FINSKA - (denarna) socialna pomoč (toimeentulotuen)

Socialna pomoč je zadnja možna finančna/denarna pomoč v okviru socialnega varstva, katere namen je, da se posamezniku ali družini zagotovi vsaj minimalni dohodek, ki ga potrebuje za dostojno življenje. Občine zagotavljajo tudi preventivno denarno pomoč, katere namen je izboljšanje socialne varnosti osebe ali družine ter s tern omogočanje neodvisnega življenja kot tudi preprečevanje socialne izključenosti in dolgotrajne odvisnosti od socialnih pomoči. Pogoje oziroma razloge za pridobitev preventivne denarne pomoči, določajo občine same. Socialna pomoč krije tudi plačilo potnih stroškov z namenom, da lahko oseba sodeluje v delovni/zaposlitveni rehabilitaciji.

Višina socialne pomoči je razlika med stroški in razpoložljivimi prihodki in premoženjem. Pri določitvi pravice do osnovne denarne pomoči, se upoštevajo stroški, ki jih oseba lahko pokrije z denarno pomočjo in drugi nujni stroški. Med stroške, ki se pokrijejo z osnovo denarno pomočjo, spadajo: hrana, oblačila, manjši zdravstveni stroški, stroški za osebno higieno in čistočo doma, uporabo lokalnega transporta, naročnino na časopis in TV program, uporabo telefona, za hobije in rekreacijske dejavnosti ter primerljivi dnevni stroški posameznika in družine. Drugi osnovni stroški so: stanovanjski stroški, stroški za elektriko, stroški premij za stanovanjsko zavarovanje, višji zdravstveni stroški. Med stroški, ki jih krije dodatna denarna pomoč, pa se upoštevajo: stroški dnevnega varstva otrok, drugi stanovanjski stroški (kot v primeru osnovne denarne pomočí), stroški, ki so potrebni zaradi posebnih potreb ali okoliščin posameznika ali družine, ki so nujni za njihovo (neodvisno) življenje. Kot posebne potrebe ali okoliščine posameznika ali družine se na primer upoštevajo: dolgotrajno prejemanje socialne pomoči, dolgotrajna ali težka bolezen in posebne potrebe povezane s prostočasnimi aktivnostmi in hobiji otrok.

Višina osnovne denarne pomoči je:

- za samske osebe: 485,50 evra, starše samohranilce: 534,05 evra (od leta 2012 naprej- prej je bila enotna),

- druge osebe, stare 18 let in več: 85 % zgornjega zneska (samske osebe),

- oseba (otrok), starejša od 18 let, ki živi s starši: 73 %,

- otrok star 10 do 17 let: 70 %,

---

[3] Dogovor o minimalnem znesku je bil v veljavi do konca decembra 2016. Od januarja 2017 je oblikovanje minimalnega zneska v pristojnosti zveznih dežel.

[4] 75 % višine določene za samsko osebo.

[5] 50 % višine določene za samsko osebo.

[6] 18 % višine določene za samsko osebo.

[7] 15 % višine določene za samsko osebo

- otrok mlajši od 10 let: 63 %,

- družine z otroki, mlajšimi od 18 let, se osnovni znesek zniža za 5 % za drugega otroka in za 10 % za tretjega in vse sledeče otroke.

HRVAŠKA - zajamčena minimalna denarna pomoč (zajamčena minimalna naknada)

Zajamčena minimalna denarna pomoč (v nadaljnjem besedilu: ZMDP) je osnovni prejemek namenjen posameznikom in družinam, ki si sami, brez svoje krivde, ne morejo zagotoviti dovolj sredstev za kritje osnovnih življenjskih potreb. Namen ZMDP je tako kritje osnovnih življenjskih potreb posameznikov ali družin brez dohodkov oziroma z nizkimi dohodki (pod cenzusom). ZMDP predstavlja obliko minimalnega dohodka in je po namenu in obliki primerljiva s slovensko denarno socialno pomočjo. Je univerzalna shema, ki zajema celotno populacijo, in je financirana iz davkov. Upravičenost je odvisna od materialnega položaja osebe ali družine (gospodinjstva).

Višina ZMDP je določena v razmerju do osnove, ki jo z Odlokom določi Vlada Republike Hrvaške. Po odloku Vlade Republike Hrvaške iz septembra 2014 znaša aktualna osnova za izračun ZMDP 800 HRK (hrvaških kun), kar je ekvivalentno 105 evrov).

Za samske osebe (osebe, ki živijo same), znesek ZMDP predstavlja:

- za delovno sposobno osebo, ki živi sama: 100 % osnove, torej trenutno 800 HRK (105 evrov),

- za osebo, ki ni sposobna za delo in živi sama: 115 % osnove, torej trenutno 920 HRK (121 evrov).

Za gospodinjstva se višina ZMDP določi v znesku, ki predstavlja seštevek višine pomoči (zneskov) za vsakega posameznega člana gospodinjstva, pri čemer celotni izplačani znesek ZMDP za gospodinjstvo ne more biti višji od zneska bruto minimalne plače v Republiki Hrvaški[8]. Za posamezne člane gospodinjstva se znesek ZMDP določi kot:

- za odraslo osebo v enostarševski družini: 100 % osnove; trenutno 800 HRK (105 evrov),

- za odraslega člana gospodinjstva: 60 % osnove; trenutno 480 HRK (63 evrov),

- za otroka (starega do 18 let) v gospodinjstvu: 40 % osnove; trenutno 320 HRK (42 evrov),

- za otroka (starega do 18 let) v enostarševski družini: 55 % osnove; trenutno 440 HRK (58 evrov).

Z namenom spodbujanja vrnitve upravičencev do ZMDP v delovno aktivni dobi na trg dela, velja ureditev, da je posameznik, ki se zaposli, oziroma njegovo gospodinjstvo prvi mesec zaposlitve še vedno upravičen(o) do celotnega zneska ZMDP, v drugem in tretjem mesecu pa je upravičen(o) do postopno zmanjšanega zneska.

5.1.2 VARSTVENI DODATEK

Izhodiščna vrednost minimalnega dohodka oziroma cenzusa

V Nemčiji je cenzus enak kot za denarno socialno pomoč. Na Portugalskem cenzus za samsko osebo znaša 409 evrov, za par 716 evrov. Na Madžarskem cenzus znaša 160 % od minimalne starostne pokojnine za osebe nad 62 let ali za osebe, ki so dosegle upokojitveno starost in živijo skupaj z zakoncem ali partnerjem, 95 % za osebo pod 75 let, za osebo nad 75 let pa 130 %.

AVSTRIJA - izravnalni dodatek (ausgleichszulage)

Če je znesek mesečne pokojnine ali pokojnine skupaj z drugimi dohodki (vključno z dohodki zakoncev, ki živijo v istem gospodinjstvu) nižji od določenega dohodkovnega praga, se osebam zagotovi izravnalni dodatek. Med odhodki se ne upoštevajo nekateri socialni prejemki (npr. prejemki za dolgotrajno oskrbo) in nepremičnina. Znesek dodatka je na ravni razlike med dejanskim dohodkom in določeno ravnjo (pragom). Višina dodatka se lahko poviša, v primeru, če so v gospodinjstvu tudi vzdrževani otroci.

5.2 PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je skladen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije niti s pravnim redom Evropske unije.

---

[8] Na ta način je uveljavljeno načelo, da posamezniki in gospodinjstva iz naslova denarne socialne pomoči ne morejo biti finančno v boljšem položaju kot posamezniki in gospodinjstva, v katerih je najmanj ena oseba zaposlena in prejema minimalno plačo.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona nima administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov ter pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov, razen v primeru prehodne določbe, ki določa, da morajo centri za socialno delo po uradni dolžnosti ugotoviti, ali upravičenci do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, ki jim je bila pravica ob upoštevanju osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 297,53 evra priznana za obdobje čez 1. januar 2019, izpolnjujejo pogoje za dodelitev pravic po tem zakonu, in o tem izdajo ustrezne odločbe. Gre za manjšo obremenitev centrov za socialno delo, saj je trenutno takih omenjenih upravičencev oziroma prejemnikov slabih 3.870.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

S predlaganimi spremembami se želi mejo socialne varnosti ohraniti na enakem nivoju, kot trenutno.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti preko medijev in spleta. Izvajanje sprejetega zakona bo spremljal Inštitut Republike Slovenija za socialno varstvo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:
/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Pri pripravi predloga zakona javnost ni sodelovala, ker zaradi nujnosti obravnave predloga zakona sodelovanja z javnostjo ni bilo mogoče izvesti.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba ni sodelovala.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Ksenija Klampfer, ministrica
- Breda Božnik, državna sekretarka
- Špela Isop, namestnica generalne direktorice
- mag. Valentina Vehovar, vodja Sektorja za pravice iz javnih sredstev
- Marjetka Kovšca, sekretarka
- Marko Bučar, podsekretar

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH

1. člen

V Zakonu o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16 in 31/18) se prvi odstavek 8. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Osnovni znesek minimalnega dohodka znaša 392,75 eura in se usklajuje po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uporablja pa se od prvega dne naslednjega meseca po uskladitvi.«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

2. člen
(način dokončanja postopkov za pridobitev denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka)

(1) Postopki za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po določbah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16 in 31/18).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopki ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka na podlagi vloženih vlog na prvi stopnji decembra 2018, dokončajo po tem zakonu.

(3) Upravičencem, ki imajo odločbo o priznanju pravice do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, s katero jim je bila pravica priznana za obdobje tudi po 1. januarju 2019 in je bilo hkrati odločeno, da se bo za čas od 1. januarja 2019 dalje višina pravice določila z dopolnilno odločbo, se dopolnilna odločba ne izda, ampak se šteje, da je bil priznani znesek pravice za obdobje do 31. decembra 2018, določen za celotno obdobje priznane pravice.

3. člen
(dolžnost izdaje novih odločb)

Centri za socialno delo v roku treh mesecev od začetka uporabe te določbe po uradni dolžnosti ugotovijo, ali upravičenci do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, ki jim je bila pravica ob upoštevanju osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 297,53 eura priznana za obdobje tudi po 1. januarju 2019, izpolnjujejo pogoje za dodelitev pravic po tem zakonu, in o tem izdajo ustrezne odločbe. Za potrebe odločanja se kot dan vložitve vloge šteje 1. december 2018.

4. člen
(uveljavitev in začetek uporabe zakona)

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2019.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se 3. člen tega zakona začne uporabljati 1. decembra 2018.

(3) Do začetka uporabe določb iz prvega in drugega odstavka se glede vprašanj, ki jih te določbe urejajo, uporabljajo določbe Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16 in 31/18).

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Prvi odstavek 8. člena veljavnega zakona določa, da osnovni znesek minimalnega dohodka znaša 331,26 evra in se usklajuje po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uporablja pa se od prvega dne naslednjega meseca po uskladitvi.

S prehodno določbo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 31/18; v nadaljevanju: ZSVarPre-F) je bilo določeno, da se osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra uporablja od 1. januarja 2019, do takrat, tj. od 1. 6. 2018 do 31. 12. 2018, pa se osnovni znesek minimalnega dohodka določi v višini 385,05 EUR. Osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 385,05 evra se je z julijem 2018 po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uskladil z rastjo cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–junij 2018 in tako trenutno znaša 392,75 evra[9].

Predlagatelj zakona ugotavlja, da bi bili z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 331,26 evra upravičenci do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka s 1. 1. 2019 na slabšem, zato predlaga, da se določi nov osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 392,75 evra, tj. v višini trenutno veljavnega osnovnega zneska minimalnega dohodka.

K 2. členu

Predlaga se, da se postopki za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka (in ne postopki za uveljavljanje omenjenih pravic), ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, dokončajo po trenutno veljavnih določbah Zakona o socialno varstvenih prejemkih. V postopke za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka so zajeti ne samo postopki za odločanje o omenjenih pravicah na vlogo stranke, s katero stranka uveljavlja pravico ali želi sporočiti spremembo veljavne odločbe, ampak tudi postopki, ki jih v skladu z veljavnim zakonom, lahko oziroma mora pristojni center za socialno delo začeti po uradni dolžnosti zaradi nastopa spremembe. Za postopke ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, ki so se začeli na prvi stopnji decembra 2018, je določeno, da se dokončajo po tem zakonu.

S spremembo v 1. členu tega zakona se predlaga nova višina osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma ohranitev meje socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka. Ker se predlaga, da se začnejo omenjene spremembe uporabljati 1. januarja 2019, pravica do denarne socialne pomoči in varstveni dodatek pa se v skladu z veljavnim zakonom priznata s prvim dnem naslednjega meseca po mesecu vložitve vloge, prav tako se o spremembi veljavne odločbe na novo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastanku spremembe, je v drugem odstavku predloga tega člena določeno, da se postopki ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, ki so se začeli na prvi stopnji decembra 2018, dokončajo po tem zakonu.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 31/18; v nadaljevanju: ZSVarPre-F), ki se je začel uporabljati s 1. 6. 2018, je bil določen nov osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra. S prehodno določbo ZSVarPre-F je bilo določeno, da se osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra uporablja od 1. januarja 2019, do takrat pa se osnovni znesek minimalnega dohodka določi v višini 385,05 EUR. Če je bila pravica do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka priznana za obdobje čez 1. januar 2019, se je v praksi zato v izrek odločbe zapisalo, da se pravica prizna npr. za obdobje od 1. 10. 2018 do 31. 3. 2019 ter da višina pravice od 1. 10. 2018 do 31. 12. 2018 znaša npr. 100 evrov, za čas od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2018 pa se višina pravice določi z dopolnilno odločbo. Za te upravičence se z namenom razbremenitve centrov za socialno delo izdaje dopolnilnih odločb oziroma ekonomičnosti postopka predlaga, da se dopolnilna odločba ne izda, ampak se šteje, da je bil priznani znesek pravice za obdobje do 31. decembra 2018, določen za celotno obdobje priznane pravice.

K 3. členu

[9] Glej Odredbo o usklajeni višini minimalnega dohodka od julija 2018 (Uradni list RS, št. 52/18).

Z ZSVarPre-F, ki se je začel uporabljati s 1. 6. 2018, je bil določen nov osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 331,26 evra. Določene so bile tudi nove ekvivalenčne lestvice za denarno socialno pomoč in varstveni dodatek (novi ponderji oziroma uteži za posameznika oziroma nova razmerja do osnovnega zneska minimalnega dohodka).

Zaradi novih ekvivalenčnih lestvic, ki vedno zahtevajo nov izračun upravičenosti do pravice, ni bila mogoča uskladitev osnovnega zneska minimalnega dohodka, na podlagi katere bi bilo mogoče zneske denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, dodeljene z veljavno odločbo, sistemsko uskladiti brez izdaje novih odločb, zato je bilo s prehodno določbo 7. člena ZSVarPre-F določeno, da lahko upravičenec, ki ima odločbo o priznanju pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ne glede na obdobje veljavnosti te odločbe pred potekom obdobja, za katerega mu je bila pravica priznana, v roku od 1. junija 2018 do 31. julija 2018 uveljavlja odmero teh pravic po tem zakonu ter da se za potrebe odločanja kot dan vložitve vloge šteje 31. maj 2018.

Ugotavlja se, da slabih 3.870 upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka ni uveljavljalo odmero teh pravic po ZSVarPre-F, zato imajo veljavno pravico, priznano z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 297,53 evra ter starih ekvivalenčnih lestvic za denarno socialno pomoč in varstveni dodatek za obdobje čez 1. januar 2019, torej tudi za obdobje, za katero se predlaga uporaba novega osnovnega zneska minimalnega dohodka po predlogu tega zakona.

Za omenjene upravičence do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka se predlaga, da centri za socialno delo v roku treh mesecev od začetka uporabe tega zakona po uradni dolžnosti ugotovijo, ali upravičenci do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, ki jim je bila pravica ob upoštevanju osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 297,53 eura priznana za obdobje čez 1. januar 2019, izpolnjujejo pogoje za dodelitev pravic po tem zakonu, in o tem izdajo ustrezne odločbe. Ker je ugotavljanje materialnega položaja oziroma upravičenosti do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka skladno z veljavnim zakonom vezano na dan vložitve vloge, se predlaga, da se za potrebe odločanja v omenjenih primerih kot dan vložitve vloge šteje 1. december 2018.

K 4. členu:

Zaradi predlaganih sprememb je potrebna manjša prilagoditev informacijskega sistema, ki je podpora pri odločanju o upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, zato je predviden zamik začetka uporabe tega zakona na 1. januar 2019. Zamik začetka uporabe zakona na 1. januar 2019 je predviden tudi iz razloga, ker bi se v skladu s prehodnimi določbami ZSVarPre-F osnovni znesek minimalnega dohodka začel uporabljati s 1. januarjem 2019 (glej tudi obrazložitev k 1. členu predloga zakona).

Z namenom, da bodo lahko centri za socialno delo odločbe po uradni dolžnosti (glej tudi obrazložitev k 3. členu predloga zakona) začeli izdajati že v decembru 2018 oziroma da bo o pravicah strank po uradni dolžnosti odločeno v najkrajšem možnem času oziroma najkasneje do konca februarja 2019 se predlaga, da se določba 3. člena tega zakona začne uporabljati 1. decembra 2018.

Določeno je tudi, da se do začetka uporabe določb tega zakona uporabljajo določbe veljavnega Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen

(osnovni znesek minimalnega dohodka)

(1) Osnovni znesek minimalnega dohodka znaša 331,26 eura in se usklajuje po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uporablja pa se od prvega dne naslednjega meseca po uskladitvi.

(2) Ne glede na zakon iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na podlagi primerljive metodologije najmanj vsakih šest let ugotovi višino minimalnih življenjskih

stroškov. Če razlika med višino na novo in zadnje ugotovljenimi kratkoročnimi minimalnimi življenjskimi stroški presega 15 odstotkov, določi novo višino osnovnega zneska minimalnega dohodka.

(3) Kot kratkoročni minimalni življenjski stroški iz prejšnjega odstavka se štejejo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagamo obravnavo in sprejem predloga zakona po skrajšanem postopku v skladu s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika Državnega zbora, saj gre za manj zahtevno spremembo zakona, s katero se želi s predlogom po ohranitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 EUR, od 1. januarja 2019 dalje ohraniti trenutno mejo socialne varnosti upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka.

VI. PRILOGE

Predlog zakona ne zahteva spremembo podzakonski aktov, zato ti niso priloženi.

Priložen je MSP-test.